Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

Magistrat Dr. Simone Grech B.A., LL.D., Mag. Jur (EU Law) Adv. Trib. Ecc. Melit

Il-Pulizija

vs

Joseph Mary Muscat

Illum 12 ta' Novembru, 2018

Il-Qorti;

Rat l-imputazzjonijiet fil-konfront ta' Joseph Mary Muscat, detentur tal-karta ta' l-identita' numru 535953M, u cioe' illi:

L-imputat akkuzat talli fil-14/06/2017 ghall-habta ta' 7.40hrs fi Triq Fleur de Lys, B'Kara, saq il-vettura bin-numru ta' registrazzjoni BBJ 935:

1. B'nuqqas ta' hsieb, bi traskuragni jew b'nuqqas ta' hila fl-arti jew professjoni jew b'nuqqas ta' tharis tar-regolamenti tat-traffiku, nvolontarjament ikkaguna offizi ta' natura gravi fuq il-persuna ta' Nayeli Hili skond kif iccertifika Dr Ryan Camilleri M.D. mill-M.D.H.,
2. Talli waqt li kien qed isuq l-imsemmija vettura u riesaq lejn Pedestrian Crossing li tahdem bid-dawl naqas li jnaqqas il-velcoita' u jieqaf waqt li kien qed jixghel dawl ahmar;
3. Saq vettura Nru BBJ 935 b' manjiera traskurata;
4. Saq vettura Nru BBJ 935 b'manjiera perikoluza;
5. Saq vettura Nru BBJ 935 b'manjiera bla kont;

Il-Prosekuzzjoni titlob li jigi skwalifikat mill-licenzji kollha tieghu tas-sewqan.

Il-Qorti:

Rat id-dokumenti ezebiti mill-Prosekuzzjoni fosthom:-

1. il-*Full Road Traffic Accident Report;*

2. Affidavit ta' PS 3 Kevin Grima;
3. Ic-certifikat mediku tal-parte civile mahrug minn Dr. Ryan Camilleri fejn iccertifika li l-griehi sofferti mill-parte civile kienu ta' natura gravi;

Rat it-traskrizzjonijiet tax-xhieda kollha mismugha minn din il-Qorti hekk kif diversament ippreseduta.

Semghet trattazzjoni tal-partijiet fejn gie indikat mid-difiza li f' verbal li jinsab nieqes mill-atti ta' dan il-process, l-imputat kien irregistra ammissjoni fir-rigward ta' l-ewwel tlett akkuzi.

Rat il-verbal fejn il-prosekuzzjoni u d-difza qablu li din il-kawza ghandha tigi differita ghas-sentenza.

Rat l-atti kollha;

Ikkunsidrat:

In vista ta' ammissjoni, fir-rigward ta' l-ewwel tlett imputazzjonijiet, din il-Qorti ma ghandhiex triq ohra ghajr li ssib lill-imputat hati ta' l-istess tlett imputazzjonijiet.

Fir-rigward tar-raba' u tal-hames imputazzjonijiet, din il-Qorti taghmel referenza ghas-segwenti gurisprudenza:

Illi fis-sentenza **Il-Pulizija vs Renald Vella (**Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali; Deciza 19.05.2014) kien deciz:

> *Il-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza moghtija nhar is-sitta ta' Mejju, 1997 fl-ismijiet* ***Il-Pulizija vs Alfred Mifsud****, iddefiniet bl-aktar mod semplici w ezawrenti l-import tat-terminu 'sewqan traskurat' komunement maghruf bl-ingliz bhala 'negligent driving'. Dik il-Qorti sostniet li dan jammonta ghall-kwalsiasi forma ta' sewqan li jiddipartixxi minn, jew li ma jilhaqx il-livell ta' sewqan mistenni minn sewwieq ragjonevoli, prudenti,*

kompetenti u ta' esperjenza. Bhala regola l-ksur ta' regolamenti tat-traffiku kif ukoll in-non osservanza tad-disposizzjonijiet tal-Highway Code li jincidu fuq il-mod jew il-kwalita' ta' sewqan ta' dak li jkun jammonta ukoll ghal sewqan traskurat.

*L-Imhallef Flores fis-sentenza moghtija nhar it-tmienja ta' Mejju, 1971 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs John Mamo**, ukoll ta definizzjoni ta' sewqan traskurat. Huwa sostna li:*

"Ir-reat ta' sewqan traskurat huwa reat ta' perikolu u hu intiz biex jigu prevenuti disgrazzji fit-toroq bl-uzu ta' karozzi b'manjiera riskjuza minghajr ma tittiehed dik il-prekawzjoni li c-cirkostanzi tal-mument jissugerixxu regola fondamentali biex jigu evitati incidenti stradali. Hija l-prudenza li timplika li ma jittiehdux riskji zejda bla bzonn."

Fl-istess sentenza gja citata (**Il-Pulizija vs Alfred Mifsud**) (Deciza 06.05.1997 per Onor. Imhallef Dr. Vincent DeGaetano), il-Qorti tal-Appell Kriminali enuncjat it-tifsiriet li ghandhom jinghataw lil kull tip ta' sewqan li jiddipartixxi minn sewqan proprju:

"Sewqan traskurat (negligent driving) hu kwalsiasi forma ta' sewqan li jiddipartixxi minn, jew li ma jilhaqx il-livell ta' sewqan mistenni minn sewwieq ragonevoli, prudenti, kompetenti u ta' esperjenza. Bhala regola l-ksur tar-regolamenti tat-traffiku kif ukoll in-non-osservanza tad-disposizzjonijiet tal-Highway Code li jincidu fuq il-mod jew il-kwalita' ta' sewqan ta' dak li jkun jammonta ukoll ghal sewqan traskurat.

Sewqan bla kont [reckless driving] hu deskritt fis-subartikolu [2] tal-imsemmi Artikolu 15, bhala 'sewqan bi traskuragni kbira'. Din it-tieni

ipotesi, jigifieri ta' sewqan bla kont, tikkontempla s-sitwazzjoni fejn ilgrad ta' traskuragni tkun kbira, u tinkludi l-kazijiet 'fejn wiehed deliberatament jiehu riskji fis-sewqan li m'ghandhux jiehu minhabba l-probabbilita' ta' hsara li tista tirrizulta lil terzi, kif ukoll kazijiet fejn wiehed ikun indifferenti ghal tali riskji'.

*Sewqan perikoluz [dangerous driving] jirrikjedi li fil-kaz partikolari, is-sewqan kien ta' perikolu ghal terzi jew ghall-proprjeta' taghhom. Biex wiehed jiddeciedi jekk kien hemm dana l-perikolu, wiehed irid jara c-cirkostanzi kollha tal-kaz, inkluzi l-hin w il-lokalita' tal-incident u l-presenza o meno ta' traffiku iehor jew ta' nies ghaddejjin bir-rigel. Naturalment, sewqan f'kaz partikolari jista' jaqa' taht tnejn jew aktar minn dawn it-tlett forom ta' sewqan, f'liema kaz, japplikaw id-disposizzjonijiet tal-ligi u d-dottrina in materja ta' konkors ta' reati. Ai finijiet ta' piena, il-legislatur pogga s-sewqan bla kont u s-sewqan perikoluz fl-istess keffa. Ir-reat ta' sewqan traskurat hu kompriz u nvolut f'dak ta' sewqan bla kont u f'dawk ta' sewqan perikoluz." (vide **<u>Il-Pulizija vs Charlotte Chamberlain</u>**, deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-hamsa u ghoxrin ta' Mejju, 1950) ...."*

Il-Qorti tal-Appell Kriminali fid-decizjoni taghha fl-ismijiet **<u>Il-Pulizija vs Robert Brincat</u>** (Dec 22.11.2007 per Onor Imhallef Dr. Joseph Galea Debono) ezaminat l-obbligi tas-sewwieq kif ukoll dawk tal-pedestrian:

*"Illi kif gie ritenut minn din il-Qorti diversament preseduta, jekk sewqan hux (i) negligenti ; jew (ii) bla kont jew (iii) perikoluz hi kwistjoni ta' "Degree". (App.Krim. **<u>Pul. vs. Charles Bartolo</u>** 14.3.59 ; **<u>Pul. vs. Wilson</u>**, Vol. XXXIX p. 1018 u **<u>Pul. vs. Alfred Vella</u>**, Vol. XLIV ; p. 933) u kif jidhru wara xulxin huma fl-iskala tas-serjeta' taghhom (App. Krim.*

Pul. vs. Hardingham *, 19.10.1963) . Gie ukoll ritenut li biex jintegra ruhu ir-reat ta' sewqan perikoluz , hemm bzonn ta' certu grad ta' recklessness" (App. Krim.* ***Pul. vs. Charles Farrugia*** *XXXIX p. 1018.) "Recklessness" giet defenita bhala "wilfully shutting one's eye ".(App. Krim.* ***Pul. vs. Joseph Aquilina*** *, 20.4.1963). Invece sewqan negligenti jew traskurat ifisser nuqqas ta' prudenza ordinarja li wiehed ghandu jadopera biex jevita is-sinistri stradali (App. Krim.* ***Pul.vs. Antonio Spiteri*** *, Vol. XLIV , p.892)*

Illi gie ukoll ritenut fl-Appell Kriminali : ***"The Police vs. Gunner Brian Wilson"*** *[7.5.1955] li :- "It is not easy to formulate in words the difference between dangerous driving and negligent driving. There are cases which are on the face of them glaring instances of dangerous driving. Other cases are absolutely cases of negligence. It is the borderline cases that require consideration in the light of the difference between negligent and careless driving on the one hand and dangerous driving on the other and where the difficulty arises. It is safe to say that the difficulty is a question of degree, which is in the sense that dangerous driving implies something more serious than mere careless driving." (ara ukoll f' dan is-sens: App. Krim.* ***"Il-Pulizija vs. Manwel Mallia"*** *[9.3.1959] u "****Il-Pulizija vs. Charles Bartolo****" [14.3.1959] (Kollez. Vol. XLIII p. 1001 u p. 1016 , rispettivament)*

*Umbaghad fl-Appell Kriminali : "****Il-Pulizija vs. Giuseppe Galdes****" ([3.5.1953] Kollez. Vol. XXXVII iv. p.1108) gie ritenut li ;- "sabiex ikun hemm il-perikolu hemm bzonn li jkun hemm xi haga aktar mis-semplici vjolazzjoni ta' normi regolamentari ."*

*"Biex jintegra ruhu r-reat ta' sewqan perikoluz jehtieg mod ta' sewqan li juri certu grad ta' recklessness u nonkuranza tali li jigi krejat perikolu u mhux bizzejjed li fil-kaz partikolari kien hemm potenzjalita' ta' perikolu." (ara. App. Krim. "**Il-Pulizija vs. Charles Farrugia**" [5.3.1955] Vol.XXXIX, iv. p.978)*

Insomma kif gie ritenut fl-appelli kriminali ta' Mallia u Bartolo fuq citati "kriterju facli bejn sewqan negligenti w sewqan perikoluz ma hux facli li jigi stabilit, kif lanqas wiehed ma jista' jaghti definizzjoni preciza ta' sewqan perikoluz. Il-kwistjoni hija kollha wahda ta' "degree" u kull kaz ghandu l-fattispecji tieghu."

Illi skond ir-regolament 89 tar-Regolamenti tal-1994 Dwar il-Vetturi bil-Mutur, "...meta triq tkun immarkata b' linji bojod paralleli jew b' sinjali ohra biex juru post ta' qsim ghall-uzu ta' nies bil-pass, il-vetturi kollha li jkunu qed jersqu lejn dak il-post ghandhom imexxu bil-mod u , jekk ikun hemm bzonn, ghandhom jieqfu, biex ihallu lin-nies bil-pass jaqsmu dak il-post ta' qsim, u ma ghandhom f' ebda kaz jaqsmu l-passagg ta' xi nies bil-pass li jkunu qed juzaw dak il-post ta' qsim."

Umbaghad il-paragrafu 124 ta' "The Highway Code" jirrakkomanda li :-
"When approaching a PEDESTRIAN CROSSING always be ready to slow down or to stop so as to give way to pedestrians; give them the right of way on these crossings...."

Ikkonsidrat;

*Illi kif gie ritenut fl-Appell Kriminali : "**Il-Pulizija vs. Emmanuele Grixti**" (Kollez. Vol.*

*XXXVII , iv. p.1217) "ghandu jigi ezaminat x' kienet il-kawza prossima tal-habta." u "Sabiex ikun hemm responsabbilta' ghall-kollizzjoni jinhtieg li jkun hemm nexus fis-sens li l-vjolazzjoni tkun kawza prossima tal-kollizzjoni."(Appell Kriminali : **"Il-Pulizija vs. Nazzareno Micallef"** [3.12.1960]) . "Il-vjolazzjoni tar-regolamenti stradali ghandhom indubbjament l-importanza taghhom imma ma humiex bizzejjed biex jistabilixxu l-htija tal-kollizzjoni." (Appell Kriminali "**Il-Pulizija vs. V. Pavia**" (Kollez. Vol. XXXVI , iv. p.744).*

*L-abbli difensur tal-appellant, ghalkemm mhux qed isemmiha espressament, donnu jidher li qed jinvoka d-difiza tas-"sudden emergency" ghax qed jallega li l-pedestrian qasmet meta d-dawl kien ahdar, haga li pero' lanqas qalha l-appellant lis- Surgent Gerada a tempo vergine. Issa pero', kif gie ritenut minn din il-Qorti fl-Appell Kriminali : "**Il-Pulizija vs. Capt. A. Gera**" [13.12.68] :*
"Driver ma jistax jissolleva b'success id-difiza tas-"sudden emrgency" meta l-emergenza jkun holoqha hu."

Gie ukoll ritenut li : "Driver ghandu juza d-diligenza kollha biex jevita pedestrian li jaqsam it-triq, anki jekk il-pedestrian jaqsam negligentement u ghalhekk ghandu jigi ritenut responsabbli jekk ikun naqas minn xi dmir tieghu b' mod li jkun pogga ruhu f' pozizzjoni li ma setax jevita l-investiment tal-pedestrian.

Il-kaz li fih driver jista' jkun ezentat mir-responsabbilita' hu dak biss fejn ilpedestrian b' xi att inaspettat u subitaneu jew xort' ohra b' xi ghemil tieghu ikun qieghed lid-driver f' pozizzjoni li anki bl-uzu tad-diligenza mehtiega dan ma setax assolutament jevita l-investiment."

*(App. Krim. "**Il-Pulizija vs. DPC 347 Carmel Mifsud**" [26.6.1954] Kollez. Vol. XXXVIII, p.iv. p.859)*

Mill-banda l-ohra gie ukoll ritenut li :-
*"Il-pedestrian ghandu certament drittijiet fic-cirkolazzjoni tat-traffiku imma ghandu ukoll l-obbligi. Jekk il-pedestrian ikun qieghed ruhu f' post fejn mhux suppost ikun, u driver li jkun qed isuq karozza b' mod regolari jsib ruhu f' pozizzjoini ta' emergenza subitanea minnhabba fih , dak id-driver ma ghandux jigi ritenut hati ta' sewqan perikoluz u tal-konsegwenzi li jista' jsofri dak il-pedestrian ." (App.Krim. **"Il-Pulizija vs. Alfred Caruana"** [14.5.1955]; Kollez.Vol. XXXIX, p.iv p.1031).*

*"Huwa veru li anki l-pedestrian ghandu d-doveri tieghu fit-traffiku stradali imma biex id-driver ta' karozza li jinvesti pedestrian u jikkagunalu offizi fuq il-persuna tieghu jista' jiskolpa ruhu , jehtieg li jirrizulta li l-kawza unika u determinanti tal-investiment kienet tikkonsisti fil-komportament imprudenti tal-pedestrian li gie milqut u ma tistax tigi nvokata mid-driver l-iskriminanti tal-emergenza subitanea meta tirrikori l-kolpa tal-awtista li tkun impedietu milli jevita l-konsegwenzi tal-emergenza. Il-konducenti ta' vetturi ma ghandhomx jipprezumu normalita' perfetta ta' komportament tal-pedestrian imma ghandhom dejjem jivvalutaw tajjeb il-kontingenzi stradali w jirregolaw il-velocita' taghhom b' margini sufficienti ta' sikurezza." (App. Krim. "**Il-Pulizija vs. George Muscat**" [6.5.1961] Kollez. Vol. XLV p.iv. 947)*

Gie ukoll ritenut li "ghalkemm il-pedestrian ghandu dritt li jkun fil-karreggjata biex jaqsam,

*certament ghandu ukoll id-dover li juza prudenza biex jaqsam.." "Jekk il-pedestrian ikun negligenti pero', dan ma jassolvix lid-driver tal-car milli juza dak il-grad ta' 'reasonable care' li tinhtieg. Dana kollu jinghid dejjem sakemm ma tkunx giet mill-pedestrian krejata lid-driver, bl-imprudenza tieghu, emergenza subitanea imprevedibbli, li rrendiet impossibbli, jew mhux ragionevolment possibbli, azzjoni tempestiva evaziva." (App. Krim. "**Il-Pulizija vs. J. Formosa**" Kollez. XLIII, p.iv. p.1023). F' sentenzi ohra mbaghad gew elaborati sitwazzjonijiet fejn din l-emergenza subitanea tavverra ruha ; eg. "meta jaqsam f' daqqa u jissorprendi lill-konducent, jew jaghmel xi moviment insolitu u inaspettat" (App. Krim. "**Il-Pulizija vs. J. Thornton**" Kollezz. Vol. XLV p.iv. p.920) jew meta pedestrian jinzel inaspettatament minn fuq il-bankina, jew li jaqsam jew jitfaccja ghall-gharrieda minn wara xi car iehor, jew li johrog minn xi kurva fit-triq, jew li jitfaccja ghall-gharrieda u inaspettatament quddiem il-karozza. (App. Krim. "**Il-Pulizija vs. Cassar Desain**" Kollez. Vol. XLVI . p.iv. p.765).*

Il-Corte di Cassazione Taljana , meta inkassat sentenza tal-Corte d' Appello di Bologna stabiliet li f' kazijiet ta' investiment ta' pedestrian jista' tirrizulta it-tort esklussiv tal-pedestrian meta jikkonkorru is-segwenti kondizzjonijiet:-

a) "che il-conducente , per motivi estranei a ogni suo obbligo di diligenza, sia venuto a trovarsi nella oggettiva impossibilita' di avvistara il pedone e di osservarne tempestivamente i movimenti;

b) che i movimenti del pedone siano cosi' rapidi e inattesi da farlo convergere all' improvviso sullatraiettoria del veicolo;

c) che nessuna infrazione delle norme di circolazione o di comune prudenza sia riscontrabile nel comportamento del conducente."

Ikkonsidrat;

Kif gja intqal, l-appellant kien qed javvicina "pedestrian crossing" minn fejn facilment seta jipprevedi li qed jew ser jaqsmu n-nies……

*Illi gie ritenut mill-Qrati Taghna li "Hu dover ta' "driver to see what is in plain view". (App. Krim. "**Il-Pulizija vs. Joseph Vella**" - [10.8.1963]) u li "min ma jarax dak li ragonevolment ghandu jara, ifisser li ma kienx qed izomm "a proper lookout" (Appell Kriminali : "**Il-Pulizija vs. J.M. Laferla**" [17.6.1961]).*

*"Keeping a proper lookout means more than looking straight ahead. It includes awareness of what is happening in one's immediate vicinity. A motorist shall have a view of the whole road, from side to side, and in the case of a road passing through a built-up area, of the pavements on the side of the road as well." ("**Newhaus vs. Bastion Insurance Co. Ltd.**" [1968])……*

Illi mbaghad, anki kieku l-pedestrian forsi ma esploratx sew it-triq qabel kompliet taqsam, dan ma jezonerax lis-sewwieq mill-obbligi tieghu. Dan ghaliex - apparti mill-fatt li fuq il-pedestrian crossing hi kellha tinghata precedenza mill-awtista - f' sede kriminali kull sewwieq iwiegeb ghall-agir tieghu indipendentement minn dak li jaghmel haddiehor, ammenoche' dak li jigri ma jkunx dovut unikament u eskluzivament ghal xi tort da parti tal-pedestrian f' dan il-kaz. (Ara Appelli

*Kriminali: "**Il-Pulizija vs. Gaetano Schembri**" [16.3.1961]; "**Il-Pulizija vs. John Polidano**"[3.11.1963]"**Il-Pulizija vs.Rev.C.Mifsud**" (Kollez. Vol. XXXVIII; iv. p.1131) u ohrajn.). Fi kliem iehor, il-"contributory negligence" ma tezonerax lis-sewwieq jekk ma tkunx il-kawza unika tas-sinistru. (App.Krim."**Il-Pulizija, vs. P.Vassallo"**, [Kollez.Vol.XXXVII,iv.p.883]).*

Umbaghad jekk stess kien hemm xi negligenza kontributorja da parti tal-pedestrian, …. dan seta' biss, ghal massimu, serva ghall-attenwazzjoni fil-piena u xejn aktar."

Ikkunsidrat:

Fid-dawl tal-gurisprudenza enuncjata u mir-rizultanzi processwali l-Qorti ghandha waslet biex taghmel is-segwenti kunsiderazzjonijiet:

- Sewwieqa li jkun qed isuqu fi triq li fiha hemm *pedestrian crossing* li tahdem bid-dawl ghandhom l-obbligu li jnaqqsu l-veloċita u jobdu s-sinjali ta' l-istess *pedestrian crossing*. Sewwieqa ghandhom juzaw aktar attenzjoni fejn ikun hemm dawl ghat-traffiku u ghandhom jobdu l-istess dawl ghat-traffiku. Fejn sehh l-incident kien proprju fejn *pedestrian crossing* li tahdem bid-dawl waqt li s-sinjal tad-dawl kien ahmar u kien hemm il-*parte civile* qed taqsam.

- Din il-Qorti tinnota li *speed* jista' jkun eccessiv anke jekk ma jiskorriex il-limiti regolamentari ghal dik il-lokalita' izda jiskorri dawk dettati mill-prudenza u mill-fatturi ambjentali tal-mument (**Il-Pulizija vs Haden Vella** Qorti tal-Appell Kriminali, Deciza 12.07.2007).

- Il-griehi li soffriet il-parte civile gew ikkagunati meta din waqghet ghal wiccha fl-art mal-impatt mal-vettura misjuqa mill-imputat.

- Ma kienx hemm proper look out da parti ta' l-imputat. In fatti, l-imputat ammetta li huwa kien qed isuq, ra lil parte civile taqsam u

ghalkemm ghafas il-*brake*, huwa kkalkola hazin bil-konsegwenza li tajjar lill-istess parte civile.

- Jirrizulta mill-iskizz illi meta l-imputat ghafas il-*brake* tal-vettura misjuqa minnu, ghamel dan tardivament u f' distanza fejn kien wisq qrib tad-dawl tat-traffiku.

Ikkunsidrat

Illi in kwantu ghal fini ta' piena, id-difiza ssottomettiet negligenza kontributorja da Parti tal-Vittma peress li din sostniet li hija ndunat li ttiehed brake u li l-vettura dehret li qed tisslowja fl-*ispeed.* Din il-Qorti tqis li hu risaput li fil-kamp penali kull sewwieq iwiegeb ghall-agir tieghu indipendentement minn dak li jaghmel haddiehor, dment li dak li jigri ma jkunx dovut unikament u eskluzivament ghallhtijiet da parti ta' haddiehor. Fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell fis-sentenza **Il-Pulizija vs Baskal Saliba (**Deciza 28.07.2017; Per S.T.O. Il-Prim Imhallef Dr. Silvio Camilleri) intqal:

> *"L-appellant jinvoka wkoll in-negliġenza kontributorja tal-vittma. Hija ormai paċifika l-ġurisprudenza dwar l-effett tan-negliġenza kontributorja tal-vittma fuq ir-responsabilita' kriminali tal-imputat. In-negliġenza da parti tal-vittma ma twassalx għal xi forma ta' kompensazzjoni tal-ħtjiet b'mod li l-ħtija tal-vittma tannulla l-ħtija tal-imputat. Dan jista' jiġri fi proċeduri privati ċivili iżda ma hux ammissibbli fi proċeduri penali għalkemm in-negliġenza kontributorja tal-vittma tista' tittieħed in konsiderazzjoni mill-ġudikant meta jiġi biex jikkalibra l-piena f'każ ta' sejbien ta' ħtija fl-imputat.104 In-negliġenza ta' ħaddieħor ma teskludix innegliġenza proprja sakemm ma tkunx deċiżiva tal-inċident105 u ċioe', in relazzjoni għall-komportament tas-suġġett passiv tar-reat il-ħtija tas-suġġett attiv tista' tiġi eskluża biss fil-każ li l-ħtija tas-suġġett passiv tkun l-unika kawża esklusiva tal-akkadut altrimenti jekk il-ħtija tal-vittma tkun biss*

> *konkorrenti u kontributorja, ir-responsabilita' kriminali tas-suġġett attiv tar-reat tibqa' l-istess, salva, f'sede kriminali, il-miżura tal-piena. Fil-każ odjern irriżulta li n-negliġenza li seta' kien hemm da parti tal-vittma ma kienetx il-kawża esklusiva tal-akkadut u għalhekk l-imputat jibqa' responsabbli kriminalment għal dak l-akkadut.*
>
> *B'danakollu li kien hemm negliġenza da parti tal-vittma irriżultat ukoll u għalhekk din il-Qorti ser tieħu dan in kunsiderazzjoni meta tiġi biex tikkunsidra l-aggravju tal-appellant dwar il-piena."*

Fis-sistema penali taghna, il-*contributory negligence* tat-terz ma tezonerax lill-akkuzat mir-responsabbilta' kriminali sakemm ma tkunx il-kawza unika tas-sinistru "**Il-Pulizija vs. P.Vassallo**." (App. Krim. Vol. XXXVIII,iv.p.883)

Ghal dak li ghandu x' jaqsam mal-fatti ta' dan il-kaz, huwa relevanti dak li jghid l-awtur Gibb fil-ktieb tieghu "**Collisions on Land"** (section 148):

> *"If the plaintiff was struck immediately after he stepped off the kerb onto the roadway, the position is the same as in the case of his attempting to cross a street, the Court may refuse to believe that he had looked and failed to see the car. If, however, the plaitiff walked quite a distance before he was struck, it is less likely that the accident was unavoidable on the part of the motorist."*

F'dan il-kaz il-vittma lahqet qasmet bicca sew mit-triq qabel ma ntlaqtet mill-vettura fi triq li kienet imdawwla bid-dawl naturali ta' filghodu u ma kien hemm l-ebda raguni il-ghala l-imputat ma kellux jinduna bil-vittma li kienet qed taqsam it-triq. In fatti, l-istess imputat ammetta li kien ra lil vittma taqsam izda kkalkola hazin.

Mill-provi rrizulta illi l-vittma qasmet meta beda jinstema' l-*bleep* tad-dawl tat-traffiku u cioe' meta d-dawl fir-rigward tal-*pedestrians* li jkunu qed jaqsmu t-triq ikun tal-kulur ahdar.

Per konsegwenza, mill-provi akkwiziti m'ghandu jkun hemm l-ebda dubbju tal-fatt li bhala rizultat tas-sewqan traskurat u perikoluz da parti tieghu, l-imputat ikkawza ferita ta' natura gravi fuq il-parte civile.

Inkwantu ghall-piena, tenut kont tac-cirkostanzi tal-kaz, din il-Qorti tqies li l-piena adegwata ghandha tkun il-multa u skwalifika tal-licenzja ai termini tal-artikolu 15(2) tal-Kap 65 tal-Ligijiet ta' Malta.

Decide

Ghal dawn il-mottivi, il-Qorti tqis li l-prosekuzzjoni rnexxiela tipprova sal-grad rikjest mill-ligi l-imputazzjonijiet kollha migjuba fil-konfront tal-imputat.

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet fuq esposti, wara li rat l-artikoli 226(1) (a) u (b) tal-kap 9; ir-regolament numru 125 tar-Regolamenti dwar il-Vetturi bil-Mutur (L.S. 65.11), ir-regolament 89 tal-avviz legali 128 ta' l-1994; l-artikoli 15(1)(a) u (2) tal-Kap 65 tal-Ligijiet ta' Malta, issib lil Joseph Mary Muscat hati ta' l-imputazzjonijiet kollha kollha migjuba kontra tieghu. Tikkundannah fir-rigward ta' l-ewwel imputazzjoni ghal hlas ta' multa ta' elf u mitejn Ewro (EUR 1,200); fir-rigward tat-tieni imputazzjoni ghal hlas ta' ammenda ta' hamsin Ewro (EUR 50); u fir-rigward tat-tielet, raba' u hames imputazzjonijiet hlas ta' multa ta' elf Ewro (EUR 1,000).

Inoltre` ai termini tal-artikolu 15(2) tal-Kapitolu 65 tal-Ligijiet ta' Malta tiskwalifika lill- hati milli jkollu jew jikseb licenzja tas-sewqan ghal zmien tlett xhur mil-lum.

Magistrat **Deputat Registratur**